TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Bản án số: 152/2018/HC-PT
Ngày 17-5- 2018
V/v khiếu kiện quyết định hành chính về quản lý đất đai

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN CẤP CAO TẠI THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Văn Hùng

Các Thẩm phán: Ông Tô Chánh Trung

Ông Phan Văn Yên

- ***Thư ký phiên tòa:*** Ông Thới Ngọc Bắc -Thư ký Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh.

- ***Đại diện Viện Kiểm sát nhân dâncấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh****:* Ông Phạm Công Minh- Kiểm sát viên.

Ngày 17 tháng 5 năm 2018, tại trụ sở Tòa án nhân dân cấp cao tại Thành phố Hồ Chí Minh, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số: 106/2017/TLPT-HC ngày 10 tháng 5 năm 2017 về "*Khiếu kiện quyết định hành chính trong lĩnh vực quản lý về đất đai*".

Do Bản án hành chính sơ thẩm số: 13/2016/HC-ST ngày 28 tháng 10 năm 2016 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số: 680/2017/QĐPT ngày 30 tháng 10 năm 2017, giữa các đương sự:

- *Người khởi kiện*:

1/Ông Dương Ngô H, sinh năm 1960, (có mặt)

2/Bà Phạm Thị L, sinh năm 1961, (có mặt).

Cùng trú tại: Ấp L, xã S, huyện P, tỉnh Đồng Nai.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của người khởi kiện ông Dương Ngô H và bà Phạm Thị L: Luật sư Nguyễn Duy B - Văn phòng luật sư Duy T, thuộc Đoàn luật sư thành phố Hồ Chí Minh, (có mặt).

Địa chỉ: khu phố A, phường T, quận Đ, Thành phố Hồ Chí Minh, (có mặt).

- *Người bị kiện:*

1/Ủy ban nhân dân huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng;

2/Chủ tịchỦy ban nhân dân huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng.

Người đại diện theo ủy quyền của UBND và Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoai: Ông Trịnh Xuân T- Chức vụ: Phó Chủ tịch Ủy ban nhân dân huyện(theo văn bản ủy quyền số 524/UBND ngày 18/7/2016), (có mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1/ Ông Dương Ngô N, sinh năm 1933; Trú tại: Tổ dân phố A, thị trấn M, huyện H, tỉnh Lâm Đồng, (vắng mặt);

2/ Ông Dương Ngô C, sinh năm 1964, (có mặt);

3/ Ông Dương Ngô B, sinh năm1972, (vắng mặt);

4/ Ông Dương Ngô T, sinh năm 1974, (vắng mặt);

5/ Bà Dương Thị C, sinh năm 1976, (vắng mặt);

Cùng trú tại: Đường Hùng Vương, tổ dân phố 4, thị trấn M, huyện H, tỉnh Lâm Đồng.

6/ Ông Dương Ngô P, sinh năm 1964, (vắng mặt);

Trú tại: Đường V, thị trấn M, huyện H, tỉnh Lâm Đồng.

7/ Ông Dương Ngô B, sinh năm 1957, (vắng mặt);

Trú tại: Ấp L, xã S, huyện P, tỉnh Đồng Nai.

8/ Bà Dương Thị Ngọc M, sinh năm 1967, (vắng mặt);

Trú tại: Số D, thành phố Đ, tỉnh Lâm Đồng.

9/ Ông Dương Ngô H, sinh năm 1958, (vắng mặt);

Trú tại: Tổ dân phố 10, thị trấn M, huyện H, tỉnh Lâm Đồng.

10/ Bà Nguyễn Thị L,sinh năm 1960 (vắng mặt).

Trú tại: đường V, tổ dân phố 4, thị trấn M, huyện H, tỉnh Lâm Đồng.

Ông N,ông B, bà C, ông H,bà L ủy quyền cho ông Dương Ngô C tham gia tố tụng.

- *Người kháng cáo:*Người khởi kiện ông Dương Ngô H, bà Phạm Thị L.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện ghi ngày 24/11/2014 và lời trình bày trong quá trình tố tụng, người khởi kiện ông Dương Ngô H, bà Phạm Thị L trình bày:

Năm 1981, vợ chồng ông H, bà L có khai hoang diện tích đất 1.400m²tại khu nghĩa địa, thôn 3, xã Mađaguôi, huyện Đạ Huoai.Năm1993-1994, Ủy ban nhân dân (viết tắt: UBND) huyện cho rằng ông Huy chiếm dụng đất bất hợp pháp nên ra Quyết định thu hồi diện tích đất trên. Gia đình khiếu nại và quá trình giải quyết khiếu nại, các thành viên trong gia đình đã thống nhất cho ông Huy đại diện cho hộ gia đình đứng ra khiếu nại, làm việc với các cơ quan chức năng liên quan đến việc kiến nghị cấp Giấy chứng nhận (viết tắt: GCN) quyền sử dụng(viết tắt: QSD) đất đối với diện tích đất trên cho hộ gia đình.

Ngày 01/02/1993, UBND tỉnh Lâm Đồng ra Quyết định số 1591/QĐ-UB bác khiếu nại của gia đình ông H. Đến ngày 12/4/1994, UBND tỉnh Lâm Đồng ra Quyết định 310/QĐ-UB điều chỉnh Quyết định 1591/QĐ-UB tiếp tục bác khiếu nại của ông H.

Gia đình tiếp tục khiếu nại (với sự tham gia ông N, H, Biền, bà L) từ trung ương đến địa phương cho đến năm 2010, theo sự chỉ đạo của trung ương thì UBND tỉnh và UBND huyện phối hợp xác minh, giải quyết khiếu nại của hộ ông N.Kết quả là vào ngày 23/9/2010, khoản 16 giờ ông H nhận được biên bản làm việc đề ngày 23/9/2010của UBND huyện với các thành viên của gia đình ông N có nội dung: Đồng ý cho UBND thu hồi 1,3m ngang với diện tích 52,8m^2, UBND huyện sẽ bồi thường, hỗ trợ theo quy định của pháp luật 105.439.659đồng đối với diện tích đất thu hồi trên đã được gia đình thống nhất đồng ý (trong đó có ông H). Còn lại diện tích 1.188m^{2}đất, UBND huyện cấp giấy chứng nhận QSD đất cho gia đình ông N.

Đêm 23/9/2010, gia đình ông H gặp gỡ, bàn bạc có sự bất đồng về người đứng tên trên GCN QSD đất đối với diện tích đất được cấp. Sáng ngày 24/9/2010, ông H nộp đơn lên UBND thị trấn Mađaguôi về việc tranh chấp và việc một số thành viên trong gia đình có hành vi xây dựng trái phép trên đất (cụ thể ông B, C, T đập bỏ nhà cũ mà ông H và ông Biền xây dựng, đổ đá làm nhà vào tối ngày 23/9/2010) thì ngày 22/10/2010, UBND thị trấn Mađaguôi đã ban hành Quyết định 67 đình chỉ thi công xây dựng nhà trái phép đối với ông Dương Ngô N làm chủ đầu tư xây dựng công trình.

Riêng đối với việc cấp giấy chứng nhận QSD đất thì ngày 24/9/2010, UBND huyện Đạ Huoai đã công nhận quyền sử dụng trên diện tích 1.188m^2 đất cho hộ gia đình ông N. Việc giải quyết của UBND huyện Đạ Huoai thông qua các Quyết định hành chính được ban hành trong ngày 24/9/2010, cụ thể: Quyết định số 840 cấp GCN QSD đất cho hộ ông Dương Ngô N; Quyết định số 837 về việc giải quyết đơn kiến nghị của hộ gia đình ông Dương Ngô N; Quyết định số 310 về việc thu hồi diện tích 52,8m^2 là vi phạm theo Thông tư 17/2009 của Bộ Tài nguyên và Môi trường.

Ngày 01/10/2010, vợ chồng ông H, bà L có đơn khởi kiện đến Tòa án nhân dân huyện Đạ Huoai về việc tranh chấp QSD đất. Trong quá trình Tòa án thụ lý vụ

việc đến năm 2014, Ông H, bà L được Tòa án thông báo phần đất trên đã được UBND huyện Đạ Huoai cấp GCNQSD đất theo Quyết định số 840 ngày 24/10/2010 cho hộ gia đình ông Dương Ngô N với diện tích đất 1.188m^2. Ngày 25/12/2013, UBND huyện cũng đã tiến hành tách thửa đất trên và cấp cho hộ ông Dương Ngô N 05 GCN QSD đất (trên cơ sở tách ra từ diện tích 1.188m^2 đất đã được UBND huyện Đạ Huoai cấp GCN QSD đất cho hộ ông N ngày 24/10/2010). Sau khibiết được những Quyết định trên thì ông H, bà L đã rút đơn khởi kiện dân sự tại Tòa án và tiến hành khởi kiện Quyết định hành chính số 840/QĐ-UBND và Quyết định tách thửa theo GCNQSD đất số BG 338044được cấp cho hộ ông N ngày 25/12/2013.

UBND huyện Đạ Huoai và Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoai đã giải quyết khiếu nại, ban hành Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/10/2010, Quyết định tách thửa theo GCNQSD đất số BG 338044 ngày 25/12/2013 và Quyết định giải quyết khiếu nại số 854 ngày 16/10/2014 là trái pháp luật, vì:

- Đối với Quyết định 837: Căn cứ hồ sơ giải quyết khiếu nại, ngày lập biên bản làm việc là chiều ngày 23/9/2010. Ngày UBND huyện Đạ Huoai ra Quyết định giải quyết khiếu nại số 837 là ngày 24/9/2010. Như vậy, việc ra Quyết định giải quyết khiếu nại trên đã vi phạm nghiêm trọng quy trình, thủ tục giải quyết khiếu nại, tước bỏ mất quyền được bổ sung, thay đổi ý kiến của người khiếu nại và những người có liên quan. UBND huyện Đạ Huoai liên tiếp ban hành 04 quyết định trong cùng 01 ngày và cũng không giao Quyết định cho vợ chồng ông H, bà L, không hướng dẫn cho vợ chồng ông H khiếu nại tiếp theo quy định của pháp luật, đã vội vàng cấp sổ đỏ đối với thửa đất trên làm cho ông bà không có thời gian khiếu nại. Hành vi này vi phạm quy định của Luật khiếu nại, tố cáo năm 2005; Quyết định này không được giao cho các thành viên trong hộ gia đình ông N nên từng thành viên trong gia đình không thực hiện được quyền khiếu nại tiếp theo theo quy định của Luật khiếu nại.

- Đối với việc cấp GCN QSD đất cho hộ ông N theo Quyết định 840: Theo quy định việc cấp giấy chứng nhận QSD đất chỉ được thực hiện khi không còn khiếu nại tiếp theo song Quyết định hành chính số 840/QĐ-UBND ngày 24/10/2010 công nhận quyền sử dụng đất cho hộ gia đình ông Dương Ngô N lại không tuân thủ quy trình, thủ tục cấp GCNQSD đất theo quy định tại Điều 123 Luật đất đai 2003, Nghị định 88/2009/NĐ-CP ngày 19/10/2009 của Chính phủ về thời hạn cấp GCN QSD đất, cụ thể: huyện cấp GCNQSD đất ngay sau khi có biên bản làm việc ngày 23/09/2010 và cùng ngày với quyết định giải quyết khiếu nại số 837 là vi phạm nghiêm trọng quy trình, thủ tục cấp GCNQSD đất. UBND huyện, UBND thị trấn không tổ chức xác minh, đo đạc, thẩm định, niêm yết thủ tục cấp GCNQSD đất theo quy định tại các Điều 12, Điều 14 Nghị định 88/2009 của Chính phủ. Trong khi toàn bộ thửa đất trên do vợ chồng ông H khai hoang, sử dụng, đóng thuế nhưng UBND huyện đã cấp cho hộ ông Dương Ngô N là sai đối tượng. Theo quy định tại khoản 1 và khoản 6 Điều 50 Luật đất đai 2003 đối tượng

để được cấp GCNQSD đất chính là người sử dụng đất chứ không phải chỉ căn cứ theo hồ sơ khiếu nại và giải quyết khiếu nại.

Hơn nữa, ngay trong đêm 23/9/2010, các thành viên trong gia đình đã phát sinh tranh chấp, một số thành viên cố ý chiếm giữ đất, vợ chồng ông H đã lập tức báo cáo, khiếu nại lên chính quyền nhưng ngay ngày tiếp theo (ngày 24/09/2010) phía chính quyền vẫn tiếp tục ban hành cấp "sổ" và hồ sơ giải quyết khiếu nại để cấp giấy.

- Đối với Quyết định tách thửa theo GCNQSD đất được UBND huyện cấp cho hộ ông Dương Ngô N vào ngày 25/12/2013 là trái pháp luật vì toàn bộ thửa đất trên thực hiện đang tranh chấp và đang được tòa án thụ lý, giải quyết, chưa có bản án có hiệu lực theo quy định của pháp luật. Căn cứ vào quy định của Luật đất đai 2003, Nghị định 181 và các văn bản có liên quan thì UBND chỉ có quyền tách thửa khi các thành viên trong gia đình có sự thỏa thuận, thống nhất nhưng chưa có sự thống nhất của các thành viên trong gia đình đã thực hiện việc tách thửa là không phù hợp.

- Quyết định giải quyết khiếu nại số 854 ngày 16/10/2014 của Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoai trái pháp luật khi quyết định bác yêu cầu của khiếu nại của gia đình ông H, bởi lẽ: Từ năm 2010 đến thời điểm 25/12/2013 là thời điểm Tòa án đang giải quyết tranh chấp quyền sử dụng đất. UBND huyện không giải quyết tranh chấp là vi phạm thời hạn giải quyết khiếu nại theo Luật khiếu nại 2005; Chủ tịch UBND đã xem xét phiến diện, thiếu khách quan và không đúng pháp luật khi chỉ căn cứ vào hồ sơ khiếu nại và giải quyết khiếu nại; không tổ chức xác minh đối tượng khai phá, sử dụng, kê khai và đóng thuế đất từ thời điểm 1984 (theo tài liệu đăng ký, đóng thuế); không tổ chức đối thoại trong quá trình, thủ tục giải quyết khiếu nại mà pháp luật đã quy định; không xem xét quy trình, thủ tục cấp GCN QSD đất trước đó.

Nay ông H, bà L yêu cầu Tòa án hủy các quyết định sau: Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện Đạ Huoai về việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho hộ ông Dương Ngô N;giấy chứng nhận QSD đất số BC 904091 do UBND huyện Đạ Huoai cấp cho hộ ông Dương Ngô N ngày 24/9/2010; Quyết định tách thửa theo GCN QSD đất số BR 338040, số BR 338041, số BR 338043, số BR 338042 và số BR 338044 ngày 25/12/2013 của UBND huyện Đạ Huoai; Quyết định giải quyết khiếu nại số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch Ủy ban nhân huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng;Quyết định giải quyết khiếu nại số 837/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện về việc giải quyết đơn kiến nghị của ông Dương Ngô N.

Đại diện Ủy ban nhân dân huyện Đạ Huoai và Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoai – Ông Trịnh Xuân T trình bày:

Năm 1981, gia đình ông Dương Ngô N từ Hà Bắc đến xã Mađaguôi, huyện Đạ Huoai (hiện nay là thị trấn Mađaguôi) định cư theo diện kinh tế mới tự do

nhưng được UBND huyện Đạ Huoai cho hưởng chế độ trợ cấp kinh tế mới và chỉ đất cho gia đình ông sản xuất tại khu đất hiện nay gia đình ông N đang ở và canh tác (tại khu 2, xã Mađaguôi). Quá trình sử dụng, ông N còn cải tạo thêm 1.400m^2 đất lúc bấy giờ là thung lũng lò gạch giáp Quốc lộ 20. Ông N cải tạo đất trồng Lúa vào năm 1984, có kê khai đăng ký và đóng thuế từ năm 1987. Lô đất này trong tổng diện tích 20.000m^2 đất mà UBND huyện duyệt cấp cho Hạt kiểm lâm Đạ Huoai tại Công văn số 30/KL ngày 12/9/1982 của Hạt Kiểm lâm huyện Đạ Huoai để xây dựng khu làm việc nhưng bị ông Dương Ngô N chiếm trồng lúa nước và kê khai đóng thuế sử dụng đất từ năm 1984.

Ngày 09/02/1990, UBND huyện Đạ Huoai ban hành Quyết định số 20/QĐ-UB thu hồi 1.400m^2 đất nhưng gia đình ông N không chấp hành mà vẫn duy trì ngôi nhà bất hợp pháp cho con ông là Dương Ngô C và Nguyễn Thị L ở. UBND huyện cũng không tiến hành giải tỏa thi hành Quyết định 20/QĐ-UB trên.

Ngày 27/7/1992, UBND huyện có làm việc động viên gia đình ông N tháo dỡ nhà trả đất cho Nhà nước, UBND huyện sẽ cấp cho gia đình ông 02 lộ đất 04m x 12m để làm nhà nhưng gia đình ông N không đồng ý.

Trên cơ sở chỉ thị 34/CT-UB ngày 08/10/1992 của UBND tỉnh Lâm Đồng, chỉ thị số 01/CT-UB ngày 12/01/1993 của UBND huyện Đạ Huoai thì ngày 16/01/1993, Ban giải tỏa huyện Đạ Huoai lập biên bản về việc xây dựng trái phép đối với hộ ông N, yêu cầu ông tự tháo dỡ nhà nhưng ông N không thực hiện. Do vậy, UBND huyện Đạ Huoai ban hành Quyết định số 102 về việc cưỡng chế tháo dỡ nhà bất hợp pháp của ông N.

Ông N khiếu nại thì ngày 01/12/1993, Chủ tịch UBND tỉnh Lâm Đồng ban hành Quyết định số 1591/QĐ-UB thừa nhận ông N có khai phá và sản xuất trên diện tích 300m^2 đồng thời khẳng định ông N tự ý xây dựng nhà trên đất chưa được cơ quan có thẩm quyền cho phép là trái với pháp luật hiện hành. UBND huyện Đạ Huoai ban hành Quyết định cưỡng chế số 102/QĐ-UB trên là đúng pháp luật; chấp nhận việc UBND huyện Đạ Huoai dùng khu vực 300m^2 mà ông N khiếu nại để xây dựng trụ sở làm việc.

Ngày 12/4/1994, UBND tỉnh Lâm Đồng ban hành Quyết định số 310/QĐUB điều chỉnh bổ sung Quyết định số 1591/QĐ-UB thừa nhận ông N có cải tạo và canh tác trên diện tích 300m^2 mà ông đang khiếu nại, không thừa nhận ông N có công khai phá vì năm 1982, UBND huyện Đạ Huoai đã giao cho Hạt Kiểm lâm quản lý sử dụng. Và tại Điều 1 mục 2 của Quyết định, giao cho UBND huyện cấp cho bà Nguyễn Thị L 01 lô đất tại thị trấn Mađaguôi theo quy hoạch trong khu dân cư.

Theo đó, UBND huyện đã làm việc với gia đình ông N nhưng gia đình ông N không đồng ý. Thực hiện theo Quyết định số 1142/QĐ-UB ngày 28/7/1997 của UBND tỉnh Lâm Đồng phê duyệt quy hoạch chi tiết khu vực thị trấn Mađaguôi thì diện tích đất của gia đình ông N thuộc khu vực bố trí cho các cơ quan Nhà nước.

Ngày 26/7/2010, ông N cùng các con ký đơn với nội dung: đề nghị hiến phần đất nhà Hội chữ thập đỏ nguyên trạng cho UBND huyện; diện tích gia đình ông N đang sử dụng thì đề nghị đo mặt tiền 16m trả cho hộ gia đình, số mét mặt tiền còn dư lại dài bằng nhà Hội chữ thập đỏ huyện, gia đình đồng ý giao lại cho UBND huyện quản lý.

Ngày 11/8/2010, UBND huyện có tờ trình số 123/TTr-UBND gửi UBND tỉnh xin ý kiến giải quyết đơn của ông N theo hướng: Huyện điều chỉnh quy hoạch thu hồi một phần diện tích đất của ông N đang sử dụng để phục vụ quy hoạch của địa phương, diện tích đất dự kiến thu hồi là 52,8m^2, diện tích đất còn lại là 1.188m^2 thì cấp GCN QSD đất cho gia đình ông N (trong đó, đất ở là 300m^2, đất nông nghiệp 888m^2) được UBND tỉnh chấp nhận tại Văn bản số 5571/UBND-TD ngày 09/9/2010. Tại phiên làm việc ngày 23/9/2010, gia đình ông N (gồm ông N, ông H, ông C, ông B) thống nhất với phương án trên của UBND huyện.

Mặt khác trên cơ sở biên bản làm việc ngày 27/7/1992, ông H thống nhất để ông N đứng tên trên GCN QSD đất, ông H không có trách nhiệm gì với đất. Theo đó ngày 24/9/2010, UBND huyện Đạ Huoai ban hành Quyết định số 837/QĐ-UBND công nhận đơn kiến nghị của gia đình ông N đề ngày 26/7/2010; thu hồi 52,8m^2 đất nông nghiệp thuộc một phần thửa 410 TBĐ 37 bộ bản đồ đại chính thị trấn Mađaguôi đo đạc năm 2003 của hộ ông N; công nhận QSD đất và cấp GCN QSD đất cho hộ gia đình ông N với diện tích 1.188m^2 (trong đó, đất ở là 300m^2, đất nông nghiệp 888m^2).

Ngày 24/9/2010, UBND huyện ban hành Quyết định số 840/QĐ-UBND công nhận QSDĐ ở đô thị, đất nông nghiệp trồng cây lâu năm và cấp GCN QSD đất cho hộ gia đình ông N với diện tích 1.188m^2, trong đó, có 300m^2 là đất ở, 888m^{2}đất nông nghiệp trồng cây lâu năm thuộc thửa 410 TBĐ 37 bộ bản đồ đại chính thị trấn Mađaguôi.

Việc cấp GCN QSD đất và việc giải quyết khiếu nại của ông Dương Ngô H căn cứ theo quy định của Luật khiếu nại 2005, 2011; Luật đất đai và các văn bản pháp luật có liên quan.

Việc tách thửa đất là căn cứ vào đơn của ông Dương Ngô N ngày 29/7/2013 về tách thửa và đăng ký biến động của ông N đối với 05 thửa đất vào tháng 10/2013. Ngày 03/9/2013, Văn phòng đăng ký QSD đất đã thực hiện việc xác minh, kiểm tra thực địa. Việc tách thửa và cấp đổi GCN QSD đất cho ông N được thực hiện theo đúng quy định tại Điều 19 Nghị định 84 của Chính phủ, Nghị định 88 của Chính phủ và quy định của Luật đất đai năm 2003.

Về thời hạn cấp GCN QSD đất: căn cứ đơn đề nghị cấp đất của hộ gia đình, quyết định giải quyết khiếu nại mà cấp giấy không phải tuân thủ quy trình của việc cấp GCN QSD đất lần đầu không qua khiếu nại. Việc giải quyết khiếu nại đã thực hiện đúng quy trình Luật khiếu nại năm 1998.

Do vậy, UBND huyện Đạ Huoai giữ nguyên quan điểm của mình về việc cấp GCNQSD đất cho hộ gia đình ông Dương Ngô N. Trong hồ sơ giải quyết khiếu nại của hộ gia đình ông Dương Ngô N từ năm 1989 đến nay, toàn bộ đơn thư khiếu nại đều đứng tên là hộ gia đình ông N; Căn cứ Luật đất đai tại thời điểm cấp GCN QSD đất thì cấp đất cho những người có công cải tạo, sử dụng thường xuyên trên đất đó, biên lai đóng thuế không phải là căn cứ cấp GCNQSD đất. Trình tự, thủ tục cấp GCNQSD đất cho hộ ông N đúng quy định của pháp luật không cần niêm yết công khai, ông H đã có đơn chối bỏ quyền sử dụng đất của mình đối với thửa đất cấp cho hộ gia đình. Đơn kiến nghị của gia đình ông N cũng đề nghị cấp đất cho gia đình ông N nên UBND huyện đã ra nhiều phương án giải quyết và xin chỉ thị của UBND tỉnh Lâm Đồng để ra Quyết định giải quyết khiếu nại. Quyết định tách GCNQSD đất không làm thay đổi chủ sử dụng đất. Vì vậy, UBND tỉnh Lâm Đồng đã ra các quyết định giải quyết khiếu nại, UBND huyện Đạ Huoai ra các Quyết định cấp GCNQSD đất, Quyết định tách thửa và việc cấp GCNQSD đất sau khi tách thửa là đúng theo quy định của pháp luật.

Do vậy, người bị kiện giữ nguyên nội dung quyết định số 840, quyết định 854 và 02 GCNQSD đất, Quyết định 837. Không chấp nhận các yêu cầu khởi kiện của ông H, bà L.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- *Ông Dương Ngô N, ông Dương Ngô C, ông Dương Ngô B, bà Dương Thị Ngọc M, ông Dương Ngô T, bà Dương Thị T, ông Dương Ngô H, bà Nguyễn Thụ L:*Đất do ông Dương Ngô N khai phá năm 1981, từ năm 1984 đến nay, ông N vẫn là người trực tiếp sử dụng đất. Do vậy, các ông bà thống nhất với các Quyết định cấp GCN QSD đất, tách thửa của UBND huyện.

- *Ông Dương Ngô B trình bày*:Căn cứ vào nguồn gốc đất, quá trình khiếu nại từ trung ương đến địa phương, sổ bộ đóng thuế của ông H và ông N thì đất này là đất của vợ chồng ông H nên việc UBND huyện Đạ Huoai ra Quyết định giải quyết khiếu nại và Quyết định cấp đất cho hộ gia đình ông N là sai, không đúng quy định nên tôi đồng ý với quan điểm của ông H yêu cầu hủy những Quyết định của UBND huyện.

Tại Bản án hành chính sơ thẩm số:13/2016/HC-ST ngày 28 tháng 10 năm 2016 của Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng đã tuyên xử:

- Căn cứ Điều 30, Điều 32, điểm a khoản 2 Điều 116, điểm g khoản 1 Điều 143, Điều 193, Điều 204, Điều 206 và Điều 348 Luật tố tụng hành chính năm 2015;

- Căn cứ Luật đất đai năm 2003;

- Căn cứ Nghị định số 181/2004/NĐ-CP ngày 29/10/2004 của Chính phủ hướng dẫn thi hành Luật đất đai năm 2003;

- Căn cứ Nghị định số 84/2007/NĐ-CP ngày 25/5/2007 của Chính phủ quy định bổ sung về việc cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, thu hồi đất, thực hiện quyền sử dụng đất, trình tự, thủ tục bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất và giải quyết khiếu nại về đất đai;

- Căn cứ Nghị định số 88/2009/NĐ-CP ngày 19/10/2009 của Chính phủ về cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất;

1/. Đình chỉ giải quyết đối với yêu cầu hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoaivề việc giải quyết đơn kiến nghị của hộ ông Dương Ngô N, Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện Đạ Huoai về việc công nhận QSD đất ở đô thị, đất nông nghiệp trồng cây lâu năm và cấp GCN QSD đất cho hộ ông Dương Ngô N và yêu cầu hủy GCN QSD đất số BC 904091 do UBND huyện Đạ Huoai cấp cho hộ ông Dương Ngô N ngày 24/9/2010.

2/. Bác nội dung khởi kiện củaông Dương Ngô H, bà Phạm Thị L yêu cầu hủy Quyết định tách thửa theo GCN QSD đất số BR 338044 ngày 25/12/2013 của UBND huyện Đạ Huoai và yêu cầu hủy Quyết định số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch Ủy ban nhân huyện Đạ Huoai, tỉnh Lâm Đồng về việc giải quyết đơn khiếu nại của ông Dương Ngô H.

Ngoài ra án sơ thẩm còn tuyên án phí và quyền kháng cáo.

Ngày 11/11/2016, ông H, bà L có đơn kháng cáo toàn bộ bản án sơ thẩm, yêu cầu hủy bản án sơ thẩm với lý do Tòa sơ thẩm chưa xem xét, nhận định, quyết định thiếu chính xác về Quyết định số 837/QĐ-UBND, Quyết định số 840/QĐ-UBND, Quyết định số 854/QĐ-UBND, ông H không từ bỏ quyền sử dụng đất.

Tại phiên tòa hôm nay, người kháng cáo là ông H, bà L vẫn giữ nguyên yêu cầu kháng cáo.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của ông H, bà L trình bày: Tòa sơ thẩm đình chỉ giải quyết vụ án đối với yêu cầu hủy các quyết định hành chính bị khởi kiện là trái pháp luật. Các quyết định hành chính này mặc dù hết thời hiệu khởi kiện nhưng có liên quan đến các quyết định hành chính khác mà Tòa án đã thụ lý giải quyết trong vụ án nên vẫn thuộc quyền thụ lý, giải quyết của Tòa án mà không phụ thuộc vào thời hiệu khởi kiện. Trong khi Tòa án đã thụ lý, giải quyết vụ án nhưng UBND huyện lại cho tách thửa diện tích đất đang tranh chấp là vi phạm.

Người bị kiện và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan không trình bày trong phần tranh luận.

Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm giải quyết vụ án như sau:

Về tố tụng: Cấp phúc thẩm và các đương sự thực hiện đúng các quy định về tố tụng, không có vi phạm thủ tục tố tụng.

Về nội dung kháng cáo: Tòa cấp sơ thẩm đình chỉ giải quyết vụ án đối với các quyết định hành chính bị khởi kiện là không đúng vì các quyết định này vừa là đối tượng khởi kiện, vừa là các quyết định hành chính liên quan, việc xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của các quyết định hành chính nàymới có căn cứ để xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của Quyết định tách thửa bị khởi kiện. Đề nghị chấp nhận yêu cầu kháng cáo, hủy toàn bộ án sơ thẩm, chuyển hồ sơ cho Tòa cấp sơ thẩm giải quyết lại vụ án.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

Về thủ tục tố tụng:

[1]Ngày 03/12/2014, ông H khởi kiện yêu cầu hủy Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện và hủy GCNQSD đất số BC 904091; yêu cầu hủy Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 24/9/2010; quyết định tách thửa theo GCN QSD đất số BR 338044 ngày 25/12/2013 và quyết định giải quyết khiếu nại số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch UBND huyện về việc giải quyết khiếu nại của ông H.

[2] Tại điểm đ khoản 3 Điều 191 Luật tố tụng hành chính năm 2015 có quy định Hội đồng xét xử phải xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của văn bản hành chính có liên quan.

[3]Tại công văn số 01/2017/GĐ-TANDTC ngày 07/04/2017 của Tòa án nhân dân tối cao đã hướng dẫn như sau:

"*Theo quy định tại khoản 1 và điểm b khoản 2 Điều 193 Luật tố tụng hành chính thì:*

1. *Hội đồng xét xử có thẩm quyền xem xét tính hợp pháp của quyết định hành chính, hành vi hành chính... quyết định giải quyết khiếu nại và văn bản quy phạm pháp luật có liên quan.*

2. Hội đồng xét xử có quyền quyết định:

...b) Chấp nhận một phần hoặc toàn bộ yêu cầu khởi kiện, tuyên hủy một phần hoặc quyết định hành chính trái pháp luật và quyết định giải quyết khiếu nại có liên quan (nếu có)...".

Như vậy, trong quá trình xét xử, Hội đồng xét xử có thẩm quyền xem xét tính hợp pháp đối với tất cả các quyết định hành chính khác có liên quan đến quyết định hành chính bị khởi kiện mà không phụ thuộc vào việc các quyết định này còn hay hết thời hiệu khởi kiện".

[4] Theo các văn bản viện dẫn trên thì Tòa cấp sơ thẩm khi giải quyết yêu cầu khởi kiện của ông H, bà L về yêu cầu huỷ Quyết định hành chínhlà Quyết định tách thửa theo GCN QSD đất số BR 338040, số BR 338041, số BR 338043, số BR 338042 và số BR 338044 ngày 25/12/2013 của UBND huyện Đạ Huoai; và Quyết định giải quyết khiếu nại số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch Ủy ban nhân huyện Đạ Huoai thì phải xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của các quyết định hành chính liên quan là Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện Đạ Huoai về việc cấp giấy chứng nhận quyền sử dụng đất cho hộ ông Dương Ngô N;Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 24/9/2010của Chủ tịch UBND huyện Đạ Huoai về việc giải quyết đơn kiến nghị của hộ ông Dương Ngô N; giấy chứng nhận QSD đất số BC 904091 do UBND huyện Đạ Huoai cấp cho hộ ông Dương Ngô N ngày 24/9/2010 mà không phụ thuộc vào việc các quyết định này còn hay hết thời hiệu khởi kiện vụ án hành chính. Từ việc xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của các quyết định hành chính liên quan nêu trên mới có căn cứ để xem xét tính hợp pháp và có căn cứ của Quyết định tách thửa theo giấy chứng nhận QSD đất số BR 338044 ngày 25/12/2013 và quyết định giải quyết khiếu nại số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch UBND huyện về việc giải quyết khiếu nại của ông H. Mặt khác, ông H cũng khởi kiện các quyết định hành chính liên quan này và đã được Tòa án thụ lý.

[5] Cấp sơ thẩm cho rằng yêu cầu khởi kiện của ông H, bà L đối với các quyết định: Quyết định số 840/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 của UBND huyện,GCNQSD đất số BC 904091 và Quyết định số 837/QĐ-UBND ngày 24/9/2010 nêu trên đã hết thời hiệu khởi kiện và đình chỉ yêu cầu khởi kiện này là không đúng pháp luật và không còn cơ sở để xem xét yêu cầu khởi kiện Quyết định tách thửa theo giấy chứng nhận QSD đất số BR 338044 ngày 25/12/2013 và quyết định giải quyết khiếu nại số 854/QĐ-UBND ngày 16/10/2014 của Chủ tịch UBND huyện về việc giải quyết khiếu nại của ông H.

Sai sót này là vi phạm nghiêm trọng thủ tục tố tụng mà cấp phúc thẩm không thể khắc phục được nên phải hủy toàn bộ bản án sơ thẩm để giải quyết lại vụ án.

Về mặt nội dung: Bản chất vụ kiện là tranh chấp quyền sử dụng đất giữa vợ chồng ông H với ông N và các con ông N, tranh chấp này thuộc thẩm quyền của Tòa án do đất tranh chấp đã có giấy chứng nhận QSD đất. Do vậy, khi thụ lý lại vụ án cần giải thích, hướng dẫn đương sự thực hiện quyền khởi kiện theo đúng quy định của pháp luật.

Bởi các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng khoản 3 Điều 241 Luật tố tụng hành chính.

Chấp nhận một phần yêu cầu kháng cáo của ông Dương Ngô H và bà Phạm Thị L; huỷ toàn bộ bản án sơ thẩm số 13/2016/HC-STngày 28/10/2016 của Tòa án

nhân dân tỉnh Lâm Đồng, chuyển hồ sơ cho Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng giải quyết lại vụ án.

Các đương sự không phải chịu án phí hành chính phúc thẩm. Hoàn lại cho bà Phạm Thị L và ông Dương Ngô H mỗi đương sự 200.000 đồng theo biên lai thu tiền tạm ứng án phí phúc thẩm số 0001312 ngày 21/4/2017 và số 0007871 ngày 22/12/2016 của Cục Thi hành án dân sự tỉnh Lâm Đồng.

Nơi nhận:
- Tòa án nhân dân tối cao;
- VKSNDCC tại TP. Hồ Chí Minh;
- TAND tỉnh Lâm Đồng:
- VKSND tỉnh Lâm Đồng:
- Cục THADS tỉnh Lâm Đồng:
- NKK;
- NBK;
- NLQ;
- Lưu: VP; HS, 24bTNB.

T.M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

(đã ký)

Nguyễn Văn Hùng